

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÇOCUK KİTAPLARININ SEÇİMİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

The Views of Classroom Teachers on Child Book Selection

Metin BOZKURT*

Öz

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda, Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma, eleştirel ve yaratıcı düşünme, iletişim, problem çözme, araştırma, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik ve karar verme gibi temel becerilere yer verilmiştir. Öğrencilerin okuması için seçilecek nitelikli çocuk kitaplarının bu becerileri geliştirecek nitelikte olmasına dikkat edilmelidir. **Öğrencilerin okuma alışkanlığını kazanmasında nitelikli kitapları seçmesi önemlidir. Bazen öğrenciler kendileri de iyi kitap seçemezler. Öğrencilerin kitap okumayı sevmeleri, okuduklarını anlamaları, bunlar üzerinde düşünmeleri, eleştirmeleri, dil ve zihinsel becerilerini geliştirmeleri, analiz, sentez ve değerlendirme yapabilmeleri için kitaplar iyi seçilmelidir. Öğrencilerin nitelikli kitapları seçmesinde ve bu kitaplarla tanıştırılmasında ise sınıf öğretmenlerine önemli görevler düşmektedir.** Öğrencilerine kitap seçiminde, okuma alışkanlığı kazandırmada ve her anlamda model olacak, onu şekillendirecek kişi sınıf öğretmenidir. Bu açıdan sınıf öğretmenlerinin öğrencileri için nitelikli çocuk kitaplarının seçiminde nelere dikkat ettiğine ilişkin görüşleri önem arz etmektedir. Bu çalışmada **sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarının seçimine yönelik görüşlerinin ortaya çıkarılması** amaçlanmaktadır. Araştırma tarama niteliğinde, betimsel bir çalışmadır. Sınıf öğretmenlerin çocuk kitaplarının seçimine yönelik görüşlerine ilişkin veriler toplanarak frekans ve yüzdelerle açıklanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Zonguldak İli Ereğli İlçe merkezindeki ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin toplanmasında, araştırmacılar tarafından hazırlanan anket formu kullanılmıştır. Anket formunun birinci bölümünde kişisel bilgilerle ilgili sorular ve ikinci bölümde sınıf öğretmenlerinin kitap seçimiyle ilgili görüşlerinin sorulduğu sorular yer almaktadır. Araştırma sonunda sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarını seçerken, en çok yaş seviyesine uygun, resimli ve kaliteli, yazı puntosu uygun, bilgilendirici, görsel olarak ilgi çekici, hayal gücünü geliştiren ve değerleri anlatan kitapları seçmeye dikkat ettikleri, çocuk kitaplarının seçiminde en çok internetten, öğretmen arkadaş tavsiyesinden ve 100 temel eserden yararlandıkları, sınıf öğretmenlerinin çoğunun çocuk kitapları seçmeden önce okuduğu ve neden okuduğuna ilişkin ise daha çok kitaplarla ilgili sorular sorabilmek, çocukların seviyelerine uygun olup olmadığına bakmak ve içeriğini incelemek için okuduğu, çocukların çocuk edebiyatı türlerinden en çok masal ve hikâyeyi, konu olarak macera, hayvanlar, komik ve eğlenceli konuları

içeren kitapları severek okuduğu, sınıf öğretmenlerinin kitap seçimlerini eğitim öğretim yılının ve ikinci dönemin başında yaptıkları, sınıf öğretmenlerinin çoğunun çocuk kitaplarını seçimini yaparken öğrencilerin görüşlerini dikkate aldıkları ve öğrencilerin severek kitap okumaları için dikkate aldıkları, çocuklara okumayı sevdirmek için çoğunlukla kısa, bol resimli hikâye, masal, şiir kitapları seçtikleri ve sınıf öğretmenlerinin çok azının çocuk kitaplarının seçimine yönelik eğitime, kursa ya da seminere katıldığı ve çoğunun çocuk kitaplarının seçimine yönelik eğitime, kursa ya da seminere bilgilerimi güncellemek, faydalı olabilmek, daha dikkatli ve uygun seçim yapmak için katılmak istedikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okuma, çocuk kitapları, çocuk edebiyatı, kitap seçimi, sınıf öğretmeni.

Abstract

Proper and good Turkish using, critical and creative thinking, communication, problem-solving, research, information technology using, entrepreneurialism, and decision making take part in Turkish course curriculum. It is important that the qualified child books that will be selected for students must be able to develop these skills. Students' book selection is also important to make reading a habit. Sometimes students do not select good books by themselves. Books must be selected well to let students like reading, comprehend what they read, think about them, criticize, develop their lingual and mental skills, make analysis, synthesis, and evaluation. Selecting books and introducing them to student falls to classroom teachers. Classroom teacher must be a model for students in book selection, making reading a habit, and every meaning and shape them. In this respect, what are views of classroom teachers on child book selection is important. In this research, it is aimed to reveal classroom teachers' views on child book selection. It is a scanning, descriptive research. Data about classroom teachers' views on child book selection were collected and their frequency explained by percentages. The research's study group consists of classroom teachers that work in Zonguldak, Ereğli primary schools. The questionnaire that was prepared by researchers was used to collect data in the research. There were questions about personal information in the first part of questionnaire and there were questions that were asked about classroom teachers' views on book selection. It was determined that classroom teachers mostly consider if books are appropriate for students' ages, illustrated, high-quality, have good type-size, are informative, visually

* Öğretmen, MEB, Kdz.Ereğli Gazi İlkokulu, bozkurt_metin_67@hotmail.com.

interesting, develops imaginations, and explains values when selecting books, they used internet, other teachers' recommendations, 100 fundamental books, most classroom teachers read books in order to ask questions about them, check if the books are appropriate for children's level, examine their content, children like tales and stories as child literature type, adventure, animals, fun, as subjects, classroom teachers usually select books in the beginning of second semester, take students' opinions, do this to make students read book with love, they select short story, illustrated, tale, poetry books, a few classrooms joined a training program, course, or seminar on child book selection, but most of them likes to join a training program, course, or seminar on child book selection to update their knowledge, to be helpful, and to make better selections as results of the research.

Key Words: Reading, child books, children's literature, book selection, classroom teacher.

GİRİŞ

Okumayı öğrenmek okuyazar her toplumda bir tür üyeliğe kabul törenidir; bağımlılık ve eksik iletişimden konumundan töresel bir çıkış yoludur. Okumayı öğrenen çocuk toplumun ortak belleğine kitaplar aracılığı ile katılır, dolayısıyla ortak geçmişi tanır ve her okuma ile bu geçmişi az ya da çok yeniler (Manguel,2013). Bize yaşanmamış gibi gelen çocukluk yıllarımızda, çok sevdiğimiz bir kitapla geçirdiğimiz günler kadar dolu dolu yaşanmış başka zaman belki yoktur (Proust, 2013). Okumayı öğrenmenin yanında okumayı sevdirecek kitaplarla da tanışmak bu açıdan önemlidir.

Okuma becerisi, öğrencinin farklı kaynaklara ulaşarak yeni bilgi, olay, durum ve deneyimlerle karşılaşmasını sağlar. Dolayısıyla bu beceri; öğrenme, araştırma, yorumlama, tartışma ve eleştirel düşünmeyi sağlayan bir süreci de içine alır. Programda okuma öğrenme alanıyla öğrencilerin yazılı metinleri doğru, akıcı bir biçimde okuyabilmeleri, okuduklarını değerlendirip dönemin zihniyetini, kültürel, ekonomik, sanatsal, siyasi, ahlaki vb. değerleri nasıl yansıttığının farkında olarak okumayı bir alışkanlık hâline getirmeleri amaçlanmıştır (MEB,2016). Öğrencilerin okumayı bir alışkanlık hâline getirmeleri ise okumayı bir zevk ve gereksinim haline getirecek uygun nitelikli kitaplarla giderilmesini gerektirmektedir.

Çocuk, ilköğretime başlamayla birlikte, kitap okumaya yönelir. Özellikle bu dönemde hem okuma-yazma becerisinin gelişimine katkı sağlayacak hem de kendi çocuk gerçekliğine yanıt verebilecek kitaplara gereksinim duyar. Temel okuma-yazma becerisinin kazanılmaya başlandığı bu dönemde çocukların okul öğreniminde karşılaştığı metinlerin ve öğretmenleri ya da aileleri tarafından seçilen/önerilen kitapların niteliği, onların öğrenimlerinin ileri aşamalarında, okuma alışkanlığı edinmiş birer okur olarak yetişmelerinde önemli bir sorumluluk üstlenir (Sever, 2008).

Kitaplar bebektikten başlayarak çocukları renkler, çizgiler, harfler ve kelimelerle tanıştırır. Çocukların konuşulan dili öğrenmesini sağlar. Çocukların oynama, eğlenme, görme, duyma, dokunma yoluyla tanıma ve keşfetme gereksinimlerini karşılar. Duygu ve düşünce dünyalarını besler, yaratıcılık ve

hayal dünyalarını geliştirir. Kitapla karşılaşma önce sadece resimle olmakta, daha sonra resim-kelime, resim-cümle, resim-cümleler, resim-öykü, az resim-çok metin ve nihayet resimsiz metinlere doğru bir gelişme süreci izlenir (OBADER, 2013). İnsan hayatında büyük öneme sahip olan kitaplar, çocukluk döneminden itibaren etkili olmaya, bireyin hayatına girmeye başlamaktadır. Çocuğun duyarlı bir düşünce yapısına sahip olmasının nitelikli kitaplarla gerçekleştirilebileceği bugün artık tartışmasız kabul edilmektedir. Bir milletin çocuk edebiyatına ait ürünleri, o milletin nasıl bir gelecek istediği ile yakından ilgilidir. Çocuğa verilmesi gereken pek çok olumlu duygu, davranış şekli ve toplumsal değer, edebî eserler aracılığıyla daha kalıcı olarak verilebilir (Erdal, 2009).

Eğitmcilerin ve ebeveynlerin kitap seçimi konusundaki duyarlılıkları ve gösterdikleri özen yaratıcı, girişken ve duyarlı nesillerin yetişmesine olanak sağlayacaktır. Çocuk ve gence göre hazırlanmış edebî değeri olan yapıtlar, onları hayata hazırlamada ve eğitimde yadsınamaz öneme sahip materyallerdir. Okuma kaynaklarının çok yönlü olarak arttığı günümüzde nitelikli eserler seçebilmek bir ihtiyaç hâlini almıştır. Bu bakımdan gençleri yetiştiren öğretmenlerin gençlik edebiyatını benimsemeleri ve titizlikle takip etmeleri gerekmektedir. Çünkü çocuk ve gençlik edebiyatı ürünleri düşünen, eleştiren, okuma sevgisi ve okuma kültürü kazanmış, dil bilinci edinmiş, sanat eğitimi ile donanmış bireyler yetiştirmeyi hedefler (Aktaş ve ark., 2014). Bu hedeflere ulaşmada ise sınıf öğretmenlerinin önemli görevleri vardır. Öğretmen, kitaplığa konacak kitapları önce kendisi okumalıdır. Fiziksel, içerik, dil-anlatım yönünden ve o yaş çocuğunun okuma eğilimlerine uygun olup olmadığını saptamalıdır. Çocuk yayınlarını izlemeli ve notlar almalıdır (Nas, 2006). Çocuk ve gençlik edebiyatının yeni, çağdaş örneklerinin öğretmenler tarafından izlenip çocuk ve gençlere sunulması, onlara tavsiye edilmesi, onların çağdaş çocuk ve gençlik edebiyatının yeni ürünleriyle zenginleştirilmiş sınıf kitaplıklarından veya okul kütüphanesinden yararlandırılması öğretmenlerin öncelikli görevleri arasına girmektedir. Öğretmenler, her zaman için kendileri ile çocuk ve gençleri belirli sayıdaki kitabın arasında hapsolmaktan kurtararak yeni kitaplar aramalı, yeni anlayışları, yeni yapıtları çocuk ve gençlerle buluşturma olanağına sahip olmaya çalışmalıdır (Yağcı, 2007). Bilinçli, duyarlı bir öğretmenin, okuyacağı kitap seçiminde öğrenciyi rehberlik yapmak gibi çabaları söz konusudur (Yılmaz, 2012).

Öğretmen, ancak sahip olduğu bilgi ve becerileri öğrencilerine kazandırabilir. Çağın gereksinim duyduğu okuyan, araştıran, yorumlayan, bunları anadilinin bütün inceliklerini kullanarak ifade edebilen bireyleri de ancak bu niteliklere sahip öğretmenler yetiştirebilir. Dolayısıyla, anadilini doğru kullanabilme becerisine, değişen çağa uyum sağlayacak bilgi donanımına sahip olma, öğretmenler hele hele yeni neslin mimarları olan sınıf öğretmenleri için kaçınılmaz bir zorunluluktur (Kolaç, 2007).

Alanyazın okuma becerilerinin geliştirilmesinde ve okuma alışkanlığına dönüşmesinde öğrencilerin nitelikli kitaplarla buluşturulmasının önemine işaret etmektedir. Nitelikli kitapların öğrencilerle buluşturulmasında ise sınıf

öğretmenlerine önemli görevler düşmektedir. Özellikle sosyo-ekonomik düzeyi düşük ailelerin okuma becerilerinin geliştirilmesi ve kitap seçimi konusunda çocuklarını destekleyemediği göz önüne alınırsa sınıf öğretmenlerinin kitap seçimindeki görevleri daha da önemli hale gelmektedir. Sınıf öğretmenlerinin kitap seçiminde öğrencilerine rehberlik etmesi, kitap seçiminde öğrencilerinin okuma ilgilerini dikkate alarak onları desteklemesi ve kitaplar konusunda çağın gerektirdiği bilgi ve donanımına sahip olması önemlidir. Bu bağlamda bu araştırmanın temel amacı sınıf öğretmenlerinin kitap seçimine yönelik görüşlerini tespit etmektir.

Sınırlılıklar

Araştırma, Zonguldak ili Ereğli İlçesi'nde 2016-2017 eğitim öğretim yılında görev yapan sınıf öğretmenlerinin açık uçlu sorulardan oluşan ankete verdikleri yanıtlarla sınırlıdır.

YÖNTEM

Araştırmanın yöntemi betimsel bir durum çalışmasıdır. Bir birey, bir kurum, bir grup, bir ortam çalışılacak durumlara örnek gösterilebilir. Durum çalışmaları nicel veya nitel yaklaşımla yapılabilir. Her iki yaklaşımda da amaç belirli bir duruma ilişkin sonuçlar ortaya koymaktır (Yıldırım, Şimşek, 2011). Bu çalışmada da sınıf öğretmenlerinin kitap seçimine

yönelik görüşleri betimlenmeye çalışılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırma 2015-2016 eğitim öğretim yılında Zonguldak ili Ereğli İlçe merkezindeki ilkokullarda yürütülmüştür. Çalışma grubunu toplam 52 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Çalışma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin demografik özellikleri aşağıdaki çizelgede sunulmuştur.

Çizelge incelendiğinde çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerinin % 48,1'i (n=25) kadın, % 51,9'u (n=27) ise erkek olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin % 12,2'si (n=11) birinci sınıfı, % 23,1'i (n=12) ikinci sınıfı, % 28,8'i (n=15) üçüncü sınıfı ve % 26,9'u (n=14) dördüncü sınıfı okuttuğu görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin mesleki kıdemi % 26,9'u (n=14) 6-10 yıl arasında, % 19,2'si (n=10) 11-15 yıl arasında, % 32,7'si (n=17) 16-20 yıl arasında ve % 21,2'si (n=11) 21 yıl üstü olduğu görülmektedir. Ayrıca sınıf öğretmenlerinin öğrenim düzeyinin % 5,8'i (n=3) ön lisans, % 86,5'i (n=45) lisans ve % 7,7'si (n=4) yüksek lisans olduğu tespit edilmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırma verilerinin toplanmasında, araştırmacı

	Özellik	f	%
Cinsiyet	Kadın	25	48,1
	Erkek	27	51,9
Okutulan Sınıf	1	11	21,2
	2	12	23,1
	3	15	28,8
	4	14	26,9
Kıdem	0-5	0	0
	6-10	14	26,9
	11-15	10	19,2
	16-20	17	32,7
	21-üstü	11	21,2
Öğrenim Düzeyi	Ön lisans	3	5,8
	Lisans	45	86,5
	Yüksek lisans	4	7,7
Toplam		52	100

Çizelge 1: Sınıf Öğretmenlerinin Demografik Özellikleri

tarafından hazırlanan anket formu kullanılmıştır. Anket formunun geliştirilmesi aşamasında alanyazın dikkatlice incelenmiş ve alanyazındaki veriler doğrultusunda anket formu için gerekli olan sorular oluşturulmuştur. Taslak olarak hazırlanan anket formu alan uzmanlarının incelemesine sunulmuştur. Gerekli incelemeler yapıp dönütler alındıktan sonra düzeltme işlemi gerçekleştirilmiş ve anket formuna en son şekli verilmiştir. Anket formunun birinci bölümünde kişisel bilgilerle ilgili sorular ve ikinci bölümde sınıf öğretmenlerinin kitap seçimiyle görüşlerinin sorulduğu soruların yer almaktadır. Sınıf öğretmenlerine, çocuk kitaplarını seçerken nelere dikkat ettikleri, hangi kaynaklardan yararlandıkları, çocuk kitaplarını seçmeden önce okuyup okumadıkları, çocukların severek okuduğu çocuk edebiyatı türleri, konu/konuları, çocuk kitaplarının seçimini ne zaman yaptıkları, çocuk kitaplarını seçimini yaparken öğrencilerin görüşlerini dikkate alıp almadıkları, çocuklara okumayı sevdirmek için neler yaptıkları ve çocuk kitaplarının seçimine yönelik eğitim, kurs ya da seminere katılmak isteyip istemedikleri sorulmuştur.

Verilerin Analizi

Toplanan verilerin analizinde nitel araştırmalarda kullanılan betimsel analiz tekniğinden faydalanılmıştır. Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür. Bu analiz türünde temel amaç elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır (Yıldırım, Şimşek, 2003). Sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarının seçimine yönelik görüşlerini belirlemeyi amaçlayan ankette yer alan açık uçlu sorular betimsel analiz yöntemi kullanılarak değerlendirilmiş ve elde edilen veriler, frekans ve yüzdelerle çizelgeler şeklinde sunulmuştur. Çizelgelerde ifade edilen görüşlerin karşısındaki rakamlar, araştırmaya katılan katılımcıların sayılarını değil, ifade edilen soruya ilişkin katılımcıların görüşlerinin frekansını göstermektedir. Yani, bir katılımcı ifade edilen soruya ilişkin birden fazla görüş belirtmiş olabilir.

BULGULAR

Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin kitap seçimine yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda sınıf öğretmenlerinden elde edilen bulgular, görüşme formunda yer alan sorular temel alınarak ifade edilmiştir. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin kitap seçimine yönelik değerlendirmeleri Çizelge 2'de verilmiştir.

Çizelge 2: Sınıf Öğretmenlerinin Çocuk Kitaplarını Seçerken Dikkat Ettiği Özellikler

Çocuk kitaplarını seçerken nelere dikkat edersiniz?	f
Yaş seviyesine uygun olmalıdır.	18

Resimli ve kaliteli olmalıdır.	17
Yazı puntosu uygun olmalıdır.	15
Bilgilendirici olmalıdır.	14
Görsel olarak ilgi çekici olmalıdır.	12
Hayal gücünü geliştirmelidir.	11
Değerleri anlatmalıdır.	9
Kısa olmalıdır.	5
Eğlenceli olmalıdır.	4
Sürükleyici olmalıdır.	4
Dili sade ve akıcı olmalıdır.	3
Edebi değeri olmalıdır.	3
Masal, şiir ve fıkra kitapları olmalıdır.	3
Kapak ve cildi seviyeye uygun olmalıdır.	3
Sözcük dağarcığını geliştirmelidir.	2
Baskısı kaliteli olmalıdır.	2
Resimler temaya ve konuya uygun olmalıdır.	2
Güncel konuları içermelidir.	2
Okuma zevki aşılmalıdır.	1
Kahramanların karakter yapıları olumlu olmalıdır.	1
Cinsiyetçi yaklaşımla yazılmamış olmalıdır.	1
Milli kültürümüzü anlatmalıdır.	1
MEB tavsiyeli olmalıdır.	1
Özgün metinler içermelidir.	1
Hem el yazılı hem de düz yazılı olmalıdır.	1

Çizelge 2 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarını seçerken, en çok yaş seviyesine uygun, resimli ve kaliteli, yazı puntosu uygun, bilgilendirici, görsel olarak ilgi çekici ve hayal gücünü geliştiren kitapları seçmeye dikkat ettikleri anlaşılmaktadır. Bu bulgulara göre sınıf öğretmenleri kitap seçiminde kitapların fiziki özelliklerine dikkat ettikleri anlaşılmaktadır. Bunun yanında okuma zevki aşılmasına, kahramanların karakter yapıları olumlu olmasına, cinsiyetçi yaklaşımla yazılmamış olmasına, milli kültürümüzü anlatmasına, MEB tavsiyeli olmasına, özgün metinler içermesine ve hem el yazılı hem de düz yazılı olmasına ise daha az dikkat ettikleri anlaşılmaktadır.

Sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarını seçerken yararlandığı kaynaklara ilişkin sonuçlar Çizelge 3'te sunulmuştur.

Çizelge 3: Sınıf Öğretmenlerinin Çocuk Kitaplarını Seçerken Yararlandığı Kaynaklar

Çocuk kitaplarını seçerken hangi kaynaklardan yararlanıyorsunuz?	f
İnternet	19
Öğretmen arkadaşlarının tavsiyesi	13
100 temel eser	11
Yayınevi kataloğu	8
Kırtasiye	7
Kitabın içeriğine göz atarım.	5
Kendi çocuklarım için aldığım kitaplar	1

Çizelge 3'e göre sınıf öğretmenleri çocuk kitaplarının seçiminde en çok internetten, öğretmen arkadaş tavsiyesinden ve 100 temel eserden, en az ise kitabın içeriğine göz atma ve kendi çocukları için alınan kitaplardan yararlandığı görülmektedir. Bu bulgulardan sınıf öğretmenlerinin kitap seçiminde internet, arkadaş tavsiyesi ve 100 temel eserden faydalandığı anlaşılabılır.

Sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarını seçmeden önce okuyup okuma durumuna ilişkin sonuçlar Çizelge 4'te sunulmuştur.

Çizelge 4: Sınıf Öğretmenlerinin Çocuk Kitaplarını Seçmeden Önce Okuma Durumu

Çocuk kitaplarını seçmeden önce okur musunuz? Neden?	f	%
Evet	38	73
Hayır	14	27

Çizelge 4 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin % 73'ü (n=38) çocuk kitapları seçmeden önce okuduğu ve % 27'si (n=14) ise çocuk kitapları seçmeden önce okumadığı görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun çocuk kitaplarının seçimini yapmadan önce okuduğu anlaşılmaktadır.

Çizelge 4.a: Sınıf Öğretmenlerinin Çocuk Kitaplarını Seçmeden Önce Okuma Durumunun Nedenleri

Evet, okurum. Çünkü;	f
Kitaplarla ilgili sorular sorabilmek için okurum.	10
Çocukların seviyelerine uygun olup olmadığına bakmak için okurum.	8
İçeriğini incelemek için okurum.	8

Merak ettiğim için okurum.	2
Okumaya gayret ederim.	2
Genel olarak gözden geçiririm.	2
Yazım yanlışlarını kontrol etmek için okurum.	1

Çizelge 4.a' da sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarını seçmeden önce neden okuduğuna ilişkin daha çok kitaplarla ilgili sorular sorabilmek, çocukların seviyelerine uygun olup olmadığına bakmak ve içeriğini incelemek için okuduğu görülmektedir. Bunun yanında daha az olarak sınıf öğretmenlerinin yazım yanlışlarını kontrol etmek için okuduğu görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarını okuma nedenlerinden öğrencilerinin kitapları okuyup okumadığını anlamak için okuduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca sınıf öğretmenlerinin kitaplardaki yazım yanlışlarına ise çok fazla dikkat etmediği anlaşılmaktadır.

Çizelge 4.b: Sınıf Öğretmenlerinin Çocuk Kitaplarını Seçmeden Önce Okumama Durumunun Nedenleri

Hayır, okumam. Çünkü;	f
Zamanım olmuyor.	5
İçeriği hakkında daha önceden bilgi sahibi oluyorum.	5
MEB tavsiyeli seçtiğimden okuma gereği duymuyorum.	2
Basit geliyor.	2

Çizelge 4.b' de ise sınıf öğretmenlerinin zamanın olmaması, içeriği hakkında daha önceden bilgi sahibi oldukları, MEB tavsiyeli seçtiğinden okuma gereği duymadığı ve basit geldiği gibi nedenlerle çocuk kitaplarını seçmeden önce okumadığına görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarını okumama nedenlerinden, çocuk kitaplarını okumak için sınıf öğretmenlerinin zaman ayırmadığı ve okuma gereği duymadıkları anlaşılabılır.

Sınıf öğretmenlerine göre çocukların severek okuduğu çocuk edebiyatı türlerine ilişkin sonuçlar Çizelge 5'te sunulmuştur.

Çizelge 5: Sınıf Öğretmenlerine Göre Çocukların Severek Okuduğu Çocuk Edebiyatı Türleri

Çocukların severek okuduğu çocuk edebiyatı türleri nelerdir?	f
Masal	31
Hikâye	19
Fıkra	9
Şiir	5
Çizgi roman	4

Falb	2
Tekerleme	1
Bilmece	1

Çizelge 5 incelendiğinde sınıf öğretmenlerine göre çocukların en çok masal ve hikâyeyi ve en az ise fıkra, tekerleme ve bilmeceyi severek okuduğu görülmektedir.

Sınıf öğretmenlerine göre çocukların severek okuduğu kitapların konularına ilişkin sonuçlar Çizelge 6'te sunulmuştur.

Çizelge 6: Sınıf Öğretmenlerine göre çocukların severek okuduğu kitapların konuları

Çocukların severek okuduğu konu/ konular nelerdir?	f
Macera	20
Hayvanlar	12
Komik ve eğlenceli konular	8
Bilim kurgu	5
Değerler	4
Bilgilendirici konular	3
Uzay	2
Tarihi konular	2
Hayal ürünü	2
Kahramanlık	2
Doğa sevgisi	1
Kitap sevgisi	1
Çizgi film kahramanları	1
Günlük olaylar	1

Çizelge 6 incelendiğinde sınıf öğretmenlerine göre çocuklar macera, hayvanlar, komik ve eğlenceli konuları içeren kitapları severek okumaktadır. Doğa sevgisi, kitap sevgisi, çizgi film kahramanları ve günlük olayları içeren kitapları ise daha az sevdikleri görülmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarını seçme zamanına ilişkin sonuçlar Çizelge 7'de sunulmuştur.

Çizelge 7: Sınıf Öğretmenlerinin Çocuk Kitaplarını Seçme Zamanı

Çocuk kitaplarının seçimini ne zaman yaparsınız?	f
Eğitim öğretim yılı başında	29
İkinci dönemin başında	13
Her zaman	9
Öğrenciler okumaya başladıkları zaman	4
Eğitim öğretim yılı sonunda	1

Çizelge 7 incelendiğinde sınıf öğretmenleri kitap seçimlerini eğitim öğretim yılının ve ikinci dönemin başında yaptıkları

görülmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarını seçerken öğrencilerin görüşlerini dikkate alma durumuna ilişkin sonuçlar Çizelge 8'de sunulmuştur.

Çizelge 8: Sınıf Öğretmenlerinin Çocuk Kitaplarını Seçerken Öğrencilerin Görüşlerini Dikkate Alma Durumu

Çocuk kitaplarını seçimini yaparken öğrencilerin görüşlerini dikkate alırmısınız? Neden?	f	%
Evet	45	86,5
Hayır	7	13,5

Çizelge 8' de görüldüğü üzere "Çocuk kitaplarını seçimini yaparken öğrencilerin görüşlerini dikkate alırmısınız?" sorusuna sınıf öğretmenlerinin % 86,5'i (n=45) "Evet", % 7'si (n=7) "Hayır" yanıtını vermiştir. Bu bulgulardan sınıf öğretmenleri kitap seçiminde çoğunlukla öğrencilerin görüşlerini dikkate aldığı anlaşılmaktadır.

Çizelge 8.a: Sınıf Öğretmenlerinin Çocuk Kitaplarını Seçerken Öğrencilerin Görüşlerini Dikkate Alma Nedenleri

Evet, dikkate alırım. Çünkü;	f
Öğrencilerin severek kitap okumaları için alırım.	23
Okuma alışkanlığı kazanmaları için alırım.	3
Aldığım kitaplar arasından seçim yapıyorlar.	1

Çizelge 8.a'da sınıf öğretmenleri kitap seçiminde öğrencilerin görüşlerini neden dikkate aldıklarını çoğunlukla "Öğrencilerin severek kitap okumaları için alırım." şeklinde açıklamışlardır. Sınıf öğretmenlerinin kitap seçiminde çocuklarının görüşlerini dikkate alması, öğrencilerin kitabı severek okumasını önemsedikleri ve okumayı sevdirmeye çalıştıkları şeklinde açıklanabilir. Öğrenciler kitabı severek okurlarda okumayı devam ettirirler ve okumaktan zevk alırlar.

Çizelge 8.b: Sınıf Öğretmenlerinin Çocuk Kitaplarını Seçerken Öğrencilerin Görüşlerini Dikkate Almama Nedenleri

Hayır, dikkate almam. Çünkü;	f
Yaşları küçük olduğu için seçim yapamıyorlar.	2
Kitaplar hakkında fazla bilgiye sahip değiller.	1
Set halinde kitap alıyorum.	1

Çizelge 8.b'de ise sınıf öğretmenleri kitap seçiminde öğrencilerin görüşlerini neden dikkate almadıklarını "Yaşları

küçük olduğu için seçim yapamıyorlar. Kitaplar hakkında fazla bilgiye sahip değiller. Set halinde kitap alıyorum.” Şeklinde açıklamışlardır. Sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarını seçerken öğrencilerin görüşlerini dikkate almama nedenleri, çocukların kitap seçimi yapacak yaşta olmamalarından kaynaklandığı anlaşılabilir. Küçük yaş seviyesinde ve kitap seçimi konusunda bilgi sahibi olmadan çocukların isabetli karar vermesi beklenemez. Sınıf öğretmenlerinin çocuklara okumayı sevdirmek için neler yaptıklarına ilişkin sonuçlar Çizelge 9’da sunulmuştur.

Çizelge 9: Sınıf Öğretmenlerinin Çocuklara Okumayı Sevdirmek İçin Neler Yaptıkları

Çocuklara okumayı sevdirmek için neler yaparsınız?	f
Kısa, bol resimli kitaplar seçiyorum.	20
İlgilerini çekecek kitaplar seçiyorum.	14
Hikâye, masal, şiir kitapları seçiyorum.	5
Öğrencilerime okumak istediği kitapları okutuyorum.	4
Eğlenceli kitaplar seçiyorum.	4
Sürükleyici kitaplar seçiyorum.	3
Yazı puntosu büyük kitaplar seçiyorum.	3
Öğretmeler örnek olmalıdır.	2
Hayvan masalları seçiyorum.	2
Tekerleme kitapları seçiyorum.	2
Fıkra, bilmece kitapları seçiyorum.	1
Çizgi film kahramanları olan kitapları seçiyorum.	1
Çizgi roman okutmayı denerim.	1
Kitapçıya götürüp kendisi kitap seçebilir.	1
Seçilen kitabın tanıtımı yapılabilir.	1
Güncel konuları içeren kitaplar okutabiliriz.	1
Kitap seçiminde aileden yardım alıyorum.	1
Renkli, kuşe kağıtlı kitapları seçiyorum.	1
Hayatta örnek oluşturabilecek kitaplar seçiyorum.	1
Resimli dergiler okutuyorum.	1

Çizelge 9 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin çocuklara okumayı sevdirmek için çoğunlukla kısa, bol resimli hikâye,

masal, şiir kitapları seçtiği görülmektedir. Bu bulgulardan sınıf öğretmenlerinin ilkökul öğrencilerine okumayı sevdirmek için öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun kitaplar seçtikleri anlaşılmaktadır.

Sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarının seçimine yönelik eğitime, kursa ya da seminere katılma durumuna ilişkin sonuçlar Çizelge 10’da sunulmuştur.

Çizelge 10: Sınıf Öğretmenlerinin Çocuk Kitaplarının Seçimine Yönelik Eğitime, Kursa ya da Seminere Katılma Durumu

Çocuk kitaplarının seçimine yönelik eğitime, kursa ya da seminere katıldınız mı?	f	%
Evet	3	5,8
Hayır	49	94,2

Çizelge 10’ da görüldüğü üzere “Çocuk kitaplarının seçimine yönelik eğitime, kursa ya da seminere katıldınız mı?” sorusuna sınıf öğretmenlerinin % 5,8’i (n=3) “Evet”, % 94,2’si (n=49) “Hayır” yanıtını vermiştir. Sınıf öğretmenlerinin çok azının kitap seçimine yönelik eğitim, kurs ya da seminere katıldığı anlaşılmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğu kitap seçimine yönelik herhangi bir eğitim, kurs ya da seminere katılmamıştır.

Çizelge 10.a: Sınıf Öğretmenlerinin Çocuk Kitaplarının Seçimine Yönelik Eğitime, Kursa ya da Seminere Katılma Nedenleri

Evet, katılmak isterim. Neden?	f
Bilgilerimi güncellemek için.	15
Faydalı olabilmek için.	12
Daha dikkatli ve uygun seçim yapmak için.	4
Çocukların dikkatini çeken kitapları öğrenmek için	3
Öğrencilerimin severek kitap okumaları için.	2
Kitap içerikleri hakkında bilgi sahibi olmak için.	1

Çizelge 10.a’da sınıf öğretmenlerinin kitap seçimine yönelik eğitime, kursa ya da seminere katılma nedenleri çoğunlukla “Bilgilerimi güncellemek, faydalı olabilmek, daha dikkatli ve uygun seçim yapmak” şeklinde ifade edildiği görülmektedir. Bu bulgular sınıf öğretmenlerinin kitap seçimine yönelik eğitim, kurs ya da seminere katılmasının kendileri ve öğrencileri için gerekliliğinin bilincinde olduklarını göstermektedir.

Çizelge 10.b: Sınıf Öğretmenlerinin Çocuk Kitaplarının Seçimine Yönelik Eğitime, Kurs ya da Seminere Katılmama Nedenleri

Hayır, katılmak istemem. Neden?	f
Kendim araştırma yaparım.	3
Kendimi yeterli buluyorum.	3
Gerek görmüyorum.	2
Vaktim yok.	2
Kitap seçiminde zorlanmıyorum.	1
Sıkıcı geliyor.	1

Çizelge 10.b'de ise sınıf öğretmenlerinin kitap seçimine yönelik eğitime, kursa ya da seminere katılmama nedenleri "Kendim araştırma yaparım, kendimi yeterli buluyorum, gerek görmüyorum, vaktim yok, Kitap seçiminde zorlanmıyorum ve sıkıcı geliyor" şeklinde ifade edilmiştir. Bu bulgulardan da sınıf öğretmenlerinin kitap seçimine yönelik eğitim, kurs ya da seminere katılmanın gerekli olmadığını düşündükleri anlaşılmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sınıf öğretmenlerinin kitap seçimine yönelik görüşlerini sunmayı amaçlayan bu çalışmada elde edilen bulgulara dayalı olarak şu sonuçlara ulaşılmıştır.

Sınıf öğretmenleri çocuk kitaplarını seçerken, en çok yaş seviyesine uygun, resimli ve kaliteli, yazı puntosu uygun, bilgilendirici, görsel olarak ilgi çekici, hayal gücünü geliştiren ve değerleri anlatan kitapları seçmeye dikkat ettikleri anlaşılmaktadır. Çocuk kitaplarının resimli ve kaliteli, yazı puntosu uygun, görsel olarak ilgi çekici olması kitapların dış yapı yani fiziksel özellikleriyle ilgilidir. Yazıcı Okuyan (2009), yaptığı çalışmada Türkçe ve sınıf öğretmenlerinin okuma saatlerinde kullandıkları kitap seçiminde, özellikle iç yapı ve eğitsel özelliklere daha çok önem verdikleri, kitap seçerken özellikle kitapların boyutlarına, sayfa düzenine ve kitapta yer alan resimlere yeterince dikkat etmedikleri görülmüştür. Değirmenci (2009) yaptığı çalışmada, öğretmenlerin sınıf kitaplığı oluştururken öğrencilerin seviyelerine, kapağına, resimli olmasına dikkat ettiklerini tespit etmiştir. Ateş ve ark., (2012) yaptığı çalışmada öğretmenlerin kitapların fiziki özellikleri yanında öğrencilerin seviyesine ve yaş gruplarına uygun olmasına, konusuna, içeriğine ve onların ilgi alanlarına hitap etmesine dikkat ettikleri tespit etmiştir. Bunun yanında sınıf öğretmenleri çocuk kitaplarını seçerken okuma zevki aşılmasına, kahramanların karakter yapıları olumlu olmasına, cinsiyetçi yaklaşımla yazılmamış olmasına, milli kültürümüzü anlatmasına, MEB tavsiyeli olmasına, özgün metinler içermesine ve hem el yazılı hem de düz yazılı olmasına ise daha az dikkat ettikleri anlaşılmaktadır.

Sınıf öğretmenleri çocuk kitaplarının seçiminde en çok internetten, öğretmen arkadaşının tavsiyesinden ve 100 temel eserden faydalandıklarını ifade etmişlerdir. Sever (2013), "100

Temel Eser" listesinin, çocuk-kitap iletişimde sorunlara yol açtığını, 100 Temel Eser'in çoğunun, 1-8. sınıf öğrencilerinin okuma kültürüne katkı sağlayacak, onları yeni okumalara yönlendirecek kurgusal- yazınsal özellikler göstermediğini belirtmiştir. Arıcan, **Yılmaz'ın** (2010) yaptığı çalışmada da, öğretmenlerin % 62,4'ü 100 temel eser listesinde yer alan kitapların öğrenciler için "az uygun" ve "uygun olmadığını" düşünmektedir. Aynı çalışmada öğretmenlerin yalnızca %1,4'ü listede bulunan kitapların tümünün öğrencilere önerilebileceğini düşünmektedir. Öğretmenlere göre, öğrencilerin büyük bölümü 100 Temel Eser listesindeki kitapları zevk ve istekle okumamaktadır. Onlara göre, öğrenciler bu kitapları ödev ve not kaygısı ile okumaktadırlar. Sınıf öğretmenleri çocuk kitaplarının seçiminde en az kitabın içeriğine göz atma ve kendi çocukları için alınan kitaplardan faydalandıklarını ifade etmişlerdir.

Sınıf öğretmenlerinin çoğunluğunun çocuk kitaplarını seçmeden önce okuduğu ve çok azının ise okumadığı görülmektedir. Öğretmen, kitaplığa konacak kitapları önce kendisi okumalıdır. Fiziksel, içerik, dil-anlatım yönünden ve o yaş çocuğunun okuma eğilimlerine uygun olup olmadığını saptamalıdır (Nas, 2006). Dilidüzgün (2003) ise nitelikli çocuk ve gençlik kitaplarını yetişkinlerin de severek okuyabildiğini ifade etmiştir. Bu açıdan sınıf öğretmenlerin kitap seçimini yapmadan okumaları nitelikli kitapların seçiminde faydalı olabilir. Kardeşahin'in (2009) yaptığı çalışmada ise **öğretmenlerin okumak için tercih ettikleri 32 alandan çocuk edebiyatının 25. sırada yer aldığı** tespit edilmiştir.

Sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarını seçmeden önce neden okuduğuna ilişkin daha çok kitaplarla ilgili sorular sorabilmek, çocukların seviyelerine uygun olup olmadığını bakmak ve içeriğini incelemek için okuduğu, daha az ise yazım yanlışlarını kontrol etmek için okuduğu görülmektedir. Gönen ve ark.,'nın (2011) çalışmasında inceledikleri 100 çocuk kitabında, 98 adet noktalama ve yazım hatası olduğunu tespit etmiştir. Sınıf öğretmenleri çocuk kitaplarını seçmeden önce neden okumadıklarını ise zamanın olmaması ve içeriği hakkında daha önceden bilgi sahibi oldukları şeklinde ifade etmişlerdir. Kardeşahin'in (2009) yaptığı çalışmada öğretmenler, okumama nedenlerini öncelikli olarak zaman darlığı olarak ifade etmişlerdir.

Sınıf öğretmenlerine göre çocuklar çocuk edebiyatı türlerinden en çok masalı ve hikâyeyi; daha az fıkra, tekerlemeyi ve bilmeceyi severek okuduklarını ifade etmişlerdir. Memiş, Bozkurt'un (2014) yaptığı çalışmada da öğrenciler büyük oranda hikâye kitaplarını severek okuduklarını ifade etmişlerdir.

Sınıf öğretmenlerine göre çocuklar macera, hayvanlar, komik ve eğlenceli konuları içeren kitapları severek okumaktadır. Sınıf öğretmenleri çocukların doğa sevgisi, kitap sevgisi, çizgi film kahramanları ve günlük olayları içeren kitapları ise daha az sevdiklerini belirtmişlerdir. Seçilen kitaplar yazın niteliğinin yanı sıra, çocukların ilgisini çekecek derecede gerilimli, heyecanlı ve komik öğeler içermelidir. Çünkü gerilim, macera gibi unsurlar çocukların ilgisini en üst düzeyde tutar. Gerilim ile kast ettiğimiz korku uyandıran

bir özellik değil, heyecanı canlı tutan anlatımdır. Macera yükü ise, okumayı kolaylaştıran, okuru metne yaklaştıran bir öğedir (Dilidüzgün, 2003). Kartal, Özteke'nin (2011) yaptığı araştırmada **öğrenciler, okudukları veya okuyacakları kitaplarda olması gereken en önemli özellikler arasında ilk sırada en sıklıkla eğlenceli, maceralı ve heyecan verici olmalarını belirtmişlerdir. Aynı araştırmada öğrencilerin okul kitaplıklarına ilişkin düşünceleri arasında ilk sıralarda yer alan macera ve eğlenceli kitaplar ile öğrencilerin kitaplarda olması gereken en önemli özelliklerle paralellik göstermektedir.** Memiş ve Bozkurt'un (2014) yaptığı araştırmada da öğrenciler okul kütüphanesinde ve sınıf kitaplığında komik, eğlenceli, mizah, macera ve aksiyon kitapları olmasını ve sıkıcı kitaplar olmamasını belirtmişlerdir. Ancak Gönen ve ark.'nın (2011) yaptığı araştırmada ise inceledikleri kitaplardan sadece % 9.6 sınıfın konusunun macera olduğu, çocuk kitaplarında en çok toplumsal kurallar, aile, ahlaki konular ve arkadaşlık-dostluk konularının işlendiği belirlenmiştir.

Sınıf öğretmenleri kitap seçimlerini eğitim öğretim yılının ve ikinci dönemin başında yaptıkları görülmektedir.

Sınıf öğretmenleri "Çocuk kitaplarını seçimini yaparken öğrencilerin görüşlerini dikkate alırsınız?" sorusuna çoğunlukla "Evet" yanıtını vermiştir. Sınıf öğretmenleri kitap seçiminde öğrencilerin görüşlerini neden dikkate aldıklarını çoğunlukla "Öğrencilerin sevecek kitap okumaları için alırım." şeklinde açıklamışlardır. Güneş (2010), öğrencilerin kendilerine zorla verilen kitapları okumayı sevmediklerini, bu nedenle kitapları kendilerinin seçmelerine fırsat verilmesi gerektiğini, vurgulamıştır. Yıldız ve ark., (2010) de kitap seçiminde çocukların isteklerinin göz önünde tutulması ve kitap seçimine dâhil edilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Chapman ve ark.'nın (2007) yaptıkları araştırmada öğretmenlerin ve ebeveynlerin okuma materyallerinin seçiminde cinsiyete bağlı kitap yerine çocukların bireysel ilgi alanlarına dikkat edilmesi gerektiğini vurgular. Sınıf öğretmenleri kitap seçiminde öğrencilerin görüşlerini neden dikkate almadıklarını "Yaşları küçük olduğu için seçim yapamıyorlar. Kitaplar hakkında fazla bilgiye sahip değiller. Set halinde kitap alıyorum." şeklinde açıklamışlardır.

Sınıf öğretmenlerinin çocuklara okumayı sevdirmek için çoğunlukla kısa, bol resimli kitaplar seçtiği, ilgilerini çekecek kitaplar seçtiği, hikâye, masal, şiir kitapları seçtiği anlaşılmaktadır.

Sınıf öğretmenlerinin çok azı çocuk kitaplarının seçimine yönelik eğitime, kursa ya da seminere katıldığını, çoğunluğu ise herhangi bir eğitim, kurs ya da seminere katılmadığını ifade etmiştir. Sınıf öğretmenleri kitap seçimine yönelik eğitime, kursa ya da seminere katılma nedenleri çoğunlukla "Bilgilerimi güncellemek, faydalı olabilmek, daha dikkatli ve uygun seçim yapmak" şeklinde ifade edildiği görülmektedir. Öğretmen, ancak sahip olduğu bilgi ve becerileri öğrencilerine kazandırabilir. Çağın gereksinim duyduğu okuyan, araştıran, yorumlayan, bunları anadilinin bütün inceliklerini kullanarak ifade edebilen bireyleri de ancak bu niteliklere sahip öğretmenler yetiştirebilir (Kolaç, 2007). Sınıf öğretmenleri

kitap seçimine yönelik eğitime, kursa ya da seminere katılmama nedenlerini ise "Kendim araştırma yaparım, kendimi yeterli buluyorum, gerek görmüyorum ve vaktim yok." şeklinde ifade etmiştir. Dilidüzgün'e (2003) göre kitap seçimi üzerinde dikkatle durulması gereken bir noktadır. Önemli olan çocuğun merakını uyandırmak, onun ilgisini en üst düzeyde tutmaktır. Böylece çocuk hem kendini daha yakından tanıma hem de bildiği konulara farklı açılardan bakabilme olanağını elde etmiş olacaktır.

Araştırma sonuçlarına dayalı olarak şu öneriler getirilebilir:

Sınıf öğretmenlerinin çocuk kitaplarını seçerken kitapların fiziki, içerik, dil ve anlatım özelliklerine, öğrencilerin yaş seviyelerine dikkat etmesi seçilen kitapların öğrenciler tarafından sevecek okunmasını sağlayabilir.

Sınıf öğretmenleri çocuk kitaplarının seçiminde güncel, öğrencilerin ilgilerini çekecek, onları güldürüp eğlendirecek kitapları **seçmeye özen gösterebilir.**

Sınıf öğretmenlerinin belirledikleri kitapları öğrencilere tavsiye etmeden ve okutmadan önce kendilerinin okuması, kitapların **öğrenciler için uygun olup olmadığını tespit** etmek için faydalı olabilir.

Sınıf öğretmenlerinin kitap seçiminde öğrencilerinin görüşlerini ve okuma ilgilerini dikkate alarak **çocuk** edebiyat türlerini seçmesi ve **öğrencilerin hoşuna giden, komik ve eğlenceli** ögeler içeren kitapların okutulması öğrencilerin okumayı ve kitabı sevmesini sağlayabilir.

Kitap ve kitap seçimi yönelik sınıf öğretmenlerinin bilgi ve donanımına sahip olması, güncel kitapları takip etmesi öğrencilere kitap seçiminde rehberlik yapması bakımından önemlidir. Bu açıdan sınıf öğretmenlerine okuma sevgisi ve kitap seçimine yönelik eğitim, kurs ve seminer düzenlenmesi faydalı olabilir.

KAYNAKLAR

- Aktaş, E., Stebler, M., Z., Uzuner Yurt, S. (2014), Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmen Adaylarının 'Çocuk Ve Gençlik Edebiyatı' İle İlgili Farkındalık Düzeyleri I.Uluslararası Çocuk Ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu Bildirileri, **İstanbul.**
- Arıcan, S., Yılmaz, B. 2010. *100 Temel Eser Uygulamasının Öğrencilerin Okuma Alışkanlıklarına Etkisi ve Bu Uygulamada Kütüphanelerin Rolü Konusunda Öğretmen Görüşleri.* Türk kütüphaneciliği, 24(3), 495-518.
- Ateş, S., Çetinkaya, Ç., Yıldırım, K. 2012. *Okunabilir Bir Kitap Nasıl Seçilir?, İlköğretim Online, 11(2).*
- Chapman, M., Filipenko, M., McTavish, M., Shapiro, J. 2007. *First graders' preferences for narrative and/or information books and perceptions of other boys' and girls' book preferences.* Canadian Journal of Education, 30 (2), 531-553.
- Değirmenci, H. 2009. *İlköğretim Okullarında Düzenlenen Okuma Saatlerinin Değerlendirilmesine İlişkin Öğretmen Görüşleri.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara, Gazi Üniversitesi.
- Dilidüzgün, S. (2003). *Çağdaş Çocuk Yazını, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.*
- Dilidüzgün, S. (2003). *İletişim Odaklı Türkçe Derslerinde*

Çocuk Kitapları, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.

- Erdal, K. (2009). *Eğitim Değerleri Açısından Çocuk Kitapları*. Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi, (17).
- Gönen, M., Katrancı, M., Uygun, M., Uçuş, Ş. 2011. İlköğretim Birinci Kademe Öğrencilerine Yönelik Çocuk Kitaplarının, İçerik, Resimleme ve Fiziksel Özellikleri Açısından İncelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 36(160).
- Güneş, F. (2010). Okuma Kültüründe Okuma İlgisi Ve Kitap Seçiminin Önemi İle Ekran Okuma Alışkanlığı, Şimdi Okuma Zamanı Okuma Kültürü ve Etkili Dil Kullanımı Projesi-Okuma Kültürü ve Siz Varlığının Geliştirilmesi Çalıştayı, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara.
- Karşahin, M. (2009). İlköğretim ve Ortaöğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Okuma Kültürlerinin Değerlendirilmesi, MEB Yayınları, Ankara.
- Kartal, H., Çağlar **Özteke** H. (2011). Çocuk Gözüyle Okuma Kültürünü Edinememenin Kaynağındaki Sorunlar, 3. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu Bildiri Kitabı, Ankara.
- Kolaç, E. (2007). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Okuyucu Profilleri. *VI. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*, 1-21.
- Manguel, A. (2004). Okumanın Tarihi. Çev. Füsün Elioğlu, YKY, İstanbul.
- MEB (2013). Okul Öncesi Eğitim Programı İle Bütünleştirilmiş Aile Destek Eğitim Rehberi (OBADER), MEB Yayınları. Ankara.
- MEB (2015). Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı, MEB Yayınları. Ankara.
- Memiş, A., Bozkurt M.2014). **İlköğretim Okulu 4.Sınıf**

Öğrencilerinin Kitap Okumaya Yönelik Algıları, Karaelmas Journal of Educational Sciences 2, 193-203.

- Nas, R. (2006). Metinlerle Türkçe Öğretimi (4. Baskı), Ezgi Kitabevi Yayınları, Bursa.
- Proust, M. (2013). Okuma Üzerine, Çev. Işık Ergüden (3. Baskı), Notos Litap Yayınevi, İstanbul.
- Sever, S. (2008). Çocuk ve Edebiyat, Tudem Yayınevi, İzmir.
- Sever, S., Samur, A. Ö. İ., Doğan, B. N., Çıldır, B., ve Bulut, S. (2013). İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Kültürü Edinme Düzeyleri ile Kitle İletişim Araçlarını Kullanma Alışkanlıklarının İncelenmesi. 1. Uluslararası Çocuk ve Medya Kongresi Bildiri Kitabı. İstanbul.
- Yağcı, Y. 2007. Çocuk ve Gençlerin Kitaba Ulaşmasındaki Köprüler. *Türk Kütüphaneciliği*, 21(1), 62-71.
- Yazıcı Okuyan, H. 2010. *Türkçe ve Sınıf Öğretmenlerinin Okuma Saatlerinde Kullanılan Çocuk Edebiyatı Ürünlerini Seçme Ölçütleri*. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (18), 135-159.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Yıldız, C., Okur, A., Arı, G., ve Yılmaz, Y. (2010). Yeni Öğretim Programına Göre Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi, Pegem Akademi Yayınları, Ankara.
- Yılmaz, B. 2012. Okuma Alışkanlığının Okul Başarısına Etkisi: Ankara Keçiören Atatürk İlköğretim Okulu Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma, Ankara, Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.